

Verksamheten vid Valsörarnas fågelstation 2014

JAN HÄGG

Översättning: Anette Bäck

Rapporten i sin helhet fås av OA (på finska)

Sammanfattning

År 2014 var Valsörarnas fågelstations 49:e verksamhetsår. Året var, i likhet med föregående år, måttligt i fråga om bemanning. Under vårsäsongen var stationen bemannad sammanlagt lite över tre veckor. Under sommarmånaderna förekom ingen egentlig bemanning frånsett några dagar. Under sommaren fortsatte projektet med att ringmärka tordmule och tobisgrissla. Under höstsäsongen bemannades stationen drygt en månad. Verksamhetens tyngd låg då på ringmärkning av pärluggla och uppföljning av flyttande fåglar.

Under året bemannades stationen 63 dygn, det vill säga något mera än föregående år. Stationen bemannades huvudsakligen av Christer Hangelin (18 dygn), Tuija Warén (16) och Jan Hägg (13). Totalt deltog 19 personer i arbetet under året. Som chef för Valsörarnas biologiska station fungerade Niclas Fritzen. För transport till Valsörarna anlätades även i år Ulf Rönnblad.

Våren

Tack vare den milda vintern och den varma våren befriades området kring Valsörarna från is redan i april. Stationsverksamheten kunde därmed inledas redan 23.4, det vill säga tidigare än föregående år. Den första bemanningsperioden avslutades 3.5, vilken följdes av en nära två veckor lång paus. Stationen bemannades igen under senare hälften av maj (17–24.5 och 28–31.5). Jämfört med föregående år var bemanningsdagarna lika många, men stationsdagarna var nu fördelade över en längre tidsperiod. På grund av avbrottet i bemanningen i maj fick man inte en lika enhetlig och tidsmässigt bra uppfölj-

En flyttande stäpphökhona tog vägen förbi Valsörarna. Foto: Christer Hangelin.

ning av de arktiska arterna som i fjol. Detta är åtminstone delvis orsaken till att lommarnas, svärtornas och sjöorrarnas antal minskat avsevärt jämfört med föregående år. Lommarna räknades endast till dryga tusen individer, svärter och sjöorrar sammanlagt till knappa femtusen individer.

Förekomsten av fåtaliga arter var mera anspråkslös än föregående år. Till säsongens toppnoteringar hör fyra brunänder som noterades i Käringsund i början av maj, två enskilda vårflyttande islommar, en flyttande stäpphökhona, en svart röstjärt som observerades i närheten av sjöbevakningsstationen och en mindre flugsnappare som sågs under två dagar på Storskär.

Sommaren

Under sommarsäsongen förekom ingen egentlig bemanning fränsett några dagar ringmärkning och några sporadiska dagsbesök. Några sparsamt förekommande arter noterades även under sommaren, av vilka kanske de mest intressanta var en nattskär som igen hördes i området (11.6) efter en paus på åtta år samt totalt fyra lokalt observerade bändelkorsnabbar i slutet av juli och medlet av augusti.

Hösten

Höstens bemanningsperiod inleddes i början av september med en några dagars observations- och ringmärkningsperiod (5-7.9), efter vilken det var ett kort uppehåll i bemanningen. Efter denna paus var stationen bemannad nästan utan uppehåll från mitten av september (13.9) till oktobers senare hälft

Pilfink. Foto: Christer Hangelin.

(23.10). Totalt uppgick bemanningsdagarna under hösten till drygt en månad.

Såsom föregående år låg verksamhetens tyngdpunkt på ringmärkning av pärlugglor och uppföljning av flyttande fåglar. Pärlugglornas vandring var aktiv under höstsäsongen och totalt 140 individer fick i år en ring på sitt ben. Utöver detta gjordes kontroll av åtta redan ringmärkta individer (5,4 % av de infångade). Av övriga uggelararter ringmärktes en hornuggla. Ringmärkningsbyrån har sedan meddelat att denna hornuggla påträffats på Island 30.1.2015 med bruten vinge och har avlivats.

Av övriga migrerande arter flyttade kungsfågeln aktivt och var den enda arten som förekom rikligare än i fjol. Måttligt aktivt migrerade stjärtmesen och talgoxen. Blåmesens migration under bemanningsperioden var måttlig. Däremot var svartmesens och talltitans migration mycket svag, nästan obefintlig. En lika svag flyttning noterades även hos mindre korsnäbb, av vilken endast påträffades en handfull individer. Även höstflyttande domherre påträffades i någon mån under bemanningsperioden, om än i mindre utsträckning än föregående år. Av fåtaliga arter utgjordes toppnoteringarna av till exempel 4–9 enskilda taigasångare som observerades på olika ställen på ön, sammanlagt tre skärsnäppor som sågs i oktober på udden vid sjöbevakningsstationen,

Fyra brunänder noterades i Käringsund i början av maj. Foto: Christer Hangelin.

en strömstare som i mitten av oktober observerades på Tuorelarevet och en berggöv som sågs vid Graven i slutet av månaden. Av övriga intressanta observationer kan nämnas den sena och samtidigt ovanligt stora flock vitkindade gäss på 250 individer som sågs flytta 21.10, samt den rödstrupiga piplärka som sågs samtidigt och som gjorde en rekordsen flytt 16–23.10.

Till höstens intressanta arter hör även den bredstjärtade labb som sågs 12.11, det vill säga utanför bemanningssäsongen, på områdets utkant, Valsörsgloppet. Allt som allt sågs 170 arter på fågelstationen under året, vilket är lite under det långtida medelvärdet (174). På fågelstationen finns noterat ringmärkning av 298 individer tillhörande 18 olika arter.

Övrigt

Till fågelstationsverksamheten hör i all väsentlighet olika servicearbeten samt utvecklade av verksamheten. Årets kanske intressantaste anskaffning var en ny attrapp som utgjordes av en Kinter MA-600-förstärkare med batteri och 30 watts solpanel, vilken ersatte behovet av att dra en lång högtalarkabel från stationen till 'Stationssänkans' nätfångstplats. Det första intrycket av apparaten var att den verkade mycket lovande.